

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Csp/33/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118239553
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2018:6118239553.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Gabrielom Slobodníkom v právnej veci žalobcu S.. R. Q., V.. XX. XX. XXXX, B. P. Q. XXXX/XX, XXX XX P. P., proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o zaplatenie 1 576,38 Eur s príslušenstvom a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverov, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že úvery zo zmlúv č. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, sú bezúročné a bez poplatkov.

Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenou súdu dňa 06. 03. 2018 domáhal, aby súd určil, že úvery č. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXX, sú bezúročné a bez poplatkov, vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1 576,38 Eur a náhrady trov konania.

2. V žalobe tvrdil, že ako spotrebiteľ so žalovaným uzatvoril 7 úverových zmlúv a to zmluvu č. XXXXXXXXXXX O. E. XX. XX. XXXX, Č.. XXXXXXXXXXX O. E. XX. XX. XXXX, Č.. XXXXXXXXXXX O. E. XX. XX. XXXX, Č.. XXXXXXXXXXX O. E. XX. XX. XXXX, Č.. XXXXXXXXXXX O. E. XX. XX. XXXX, Č.. XXXXXXXXXXX O. E. XX. XX. XXXX (ďalej „zmluvy“ resp. zmluva 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7), na základe ktorých čerpal peňažné prostriedky spolu vo výške 10 184,96 Eur, pričom zmluvy 1 až 4 predčasne splatil dňa 05. 08. 2014. Žalobca tvrdí, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov v zmysle § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. pre absenciu obligatórnych náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv; chýbajúce náležitosti v žalobe pri každej zmluve konkretizoval. Za neprijateľné podmienky považuje dohodu o zrážkach zo mzdy (ďalej dohoda) v hlave 6 VOP a tiež rozhodcovskú zmluvu s poukazom na § 53 ods. 4 písm. r) OZ. Má naliehavý právny záujem na určení úverov za bezúročené a bez poplatkov v záujme právnej istoty, aby nebol obťažovaný hrozbou plnenia, o ktorého skutočnej výške existujú odôvodnené pochybnosti. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úverov žalobca žiada od žalovaného titulom bezdôvodného obohatenia zaplatenie sumy 1 576,38 Eur ako rozdiel plnenia nad rámec čerpaných prostriedkov zo zmlúv 1-4 a dlhu na istine zo zmlúv 5 až 7 (2 875,85 Eur - 1 299,47 Eur).

3. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu navrhol žalobu zamietnuť. Nesúhlasí s tvrdením, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov majú za to, že zmluvy obsahujú obligatórne náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Pokiaľ ide o náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22. 02. 2018, podľa ktorého nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aké je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ide o termín konečnej splatnosti /náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f/ je uvedený v jednotlivých zmluvách ako lehota splatnosti 48/60/60/72/60 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Hoci sa v zmluvách neuvádza presný číselný dátum ukončenia zmluvy, veriteľ použil objektívne zistiteľné kritériá, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy a kedy nastane konečná splatnosť. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na závery rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, premietnuté do právnej úpravy tak, že od 1.5.2018 novela č. 278/2017 Z.z. zákona o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 písm. d/ vypustila slová „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“ a v § 9 ods. 2 písm. i/ sa slová „termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciou splátok a“. Žalovaný nesúhlasí s tvrdením, že výška RPMN musí byť v zmluve uvedená konkrétnym číslom. Skutočnosť, že v zmluve je uvedená RPMN v percentuálnom rozmedzí s tým, že presná hodnota RPMN bola žalobcovi oznámená podľa dňa poskytnutia úveru, spĺňa náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona (poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/24/2017 zo dňa 29. 11. 2017). Žalovaný apeluje na nesplnenie zákonných predpokladov pre vydanie bezdôvodného obohatenia (preukázanie, že žalovaný bezdôvodné obohatenie získal, že žalobcovi vznikla majetková ujma a príčinná súvislosť medzi získaním bezdôvodného obohatenia a vznikom majetkovej ujmy). Vzniesol námietku premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žaloba bola doručená na súd dňa 06. 03. 2018. K ukončeniu úverových zmlúv 1 až 4 došlo dňa 05. 08. 2014, kedy žalobca uhradil poslednú splátku. Aplikujúc trojročnú premlčaciu lehotu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnený pred 06.03.2015 je premlčaný. Žalovaný poukázal na absenciu naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a rozhodcovskej zmluvy pri zmluvách 1 až 4, ktoré sú od roku 2014 ukončené a žalobca nie je povinný už nič splácať.

4. Žalobca trval na podanej žalobe. Naďalej tvrdil, že zmluvy neobsahujú obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/, j/, k/ zákona č. 129/2010 Z.z., pričom v písomnom vyjadrení predloženom na pojednávaní dňa 22. 11. 2018 poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutia krajských súdov (napr. Krajského súdu Prešov sp. zn. 18Co/36/2018 zo dňa 16. 07. 2018 vo veci totožného veriteľa). Tiež je toho názoru, že nedošlo k premlčaniu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko je potrebné aplikovať 10 - ročnú premlčaciu dobu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Poukázal na rozhodnutia krajských súdov (napr. Krajského súdu Prešov sp. zn. 18Co/36/2018 z 16. 07.2018), ktoré ustálili, že ak žalovaný ako subjekt dlhodobu pôsobiaci na finančnom trhu, ktorého predmetom činnosti je poskytovanie úverov, v rozpore so zákonom inkasuje úroky a poplatky, ktoré v súlade s v tom čase účinnou právnou úpravou požadovať nemohol, jeho konanie nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. V zmysle § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. už spotrebiteľ nemusí preukazovať naliehavý právny záujem a možnosť podania žaloby o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru žalobcovi vyplýva priamo zo zákona.

5. Súd v zmysle § 180 CSP pojednával v neprítomnosti žalovaného a jeho zástupcu, ktorí svoju neúčast' včas neospravedlnili (ospravedlnenie doručené po pojednávaní). Vykonal dokazovanie oboznámením sa s úverovými zmluvami 1 až 7, splátkovými kalendármi, súhlasom s predčasným splatením úveru, výpismi z účtu žalobcu, prehľadmi úhrad, listom zo dňa 04. 10. 2017, výsluchom žalobcu, písomným vyjadrením zástupcu žalovaného a zistil tento skutkový stav:

6. Sporové strany uzatvorili celkom 7 zmlúv o spotrebiteľskom úvere v dňoch 08. 12. 2010, 09. 02. 2012, 13. 05. 2013, 12. 05. 2014, 25. 09. 2014, 19. 05. 2015 a 16. 08. 2016, na základe ktorých žalovaný poskytol žalobcovi peňažné prostriedky za zmluvne dohodnutých podmienok spolu vo výške 10 934,96 Eur (zo zmluvy 1/ sumu 2 200 Eur, zo zmlúv 2/ a 3/ sumu 900,- Eur, zo zmluvy 4/ sumu 1 200,- Eur, zo zmluvy 5/ sumu 2 900 Eur, zo zmluvy 6/ 2 000,- Eur, zo zmluvy 7/ 834,96 Eur). Žalobca tvrdí, že na zmluvy 1/ až 4/ uhradil o 2 875,85 Eur viac, než čerpal, pričom úvery

predčasne splatil dňa 05. 08. 2014. Tiež tvrdí, že jeho dlh na istine úveru zo zmlúv 5/ - 7/ predstavuje 1 299,47 Eur /309,45 Eur zmluva 5, 474,10 Eur zmluva 6, 515,92 Eur zmluva 7). Žalovaný tieto tvrdenia nerozporoval, preto ich súd považoval za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP). Jednotlivé úhrady žalovaného tiež vyplývajú z výpisov z účtu a z prehľadov platieb.

7. Na základe zmluvy 1 zo dňa 08. 12. 2010 žalovaný poskytol žalobcovi bezúčelový vo výške 2 000,- Eur za nasledovných podmienok: počet splátok 48 po 80,94 Eur, termíny splatnosti splátok 15. deň v kalendárnom mesiaci, lehota splatnosti 48 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci, ročná úroková sadzba 24,29 %, RPMN od 29,06 do 31,3 %, priemerná hodnota RPMN 20,68 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 3 611,52 Eur. Po uzavretí zmluvy žalovaný oznámil žalobcovi RPMN podľa dátumu poskytnutia úveru vo výške 30,3 % listom zo dňa 10. 12. 2010.

8. Na základe zmluvy 2 zo dňa 09. 02. 2012 žalovaný poskytol žalobcovi bezúčelový úver vo výške 900,- Eur za nasledovných podmienok: počet splátok 60 po 37,52 Eur, termíny splatnosti splátok 15. deň v kalendárnom mesiaci, lehota splatnosti 60 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci, ročná úroková sadzba 39,22 %, RPMN od 46,9 do 49,6 %, priemerná hodnota RPMN 26,1 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 2092,80 Eur.

9. Na základe zmluvy 3 zo dňa 13. 05. 2013 žalovaný poskytol žalobcovi bezúčelový úver vo výške 900,- Eur za nasledovných podmienok: počet splátok 60 po 31,13 Eur, termíny splatnosti splátok 15. deň v kalendárnom mesiaci, lehota splatnosti 60 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci, ročná úroková sadzba 25,73 %, RPMN od 33,3 do 34,9 %, priemerná hodnota RPMN 26,96 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 1736,40 Eur.

10. Na základe zmluvy 4 zo dňa 12. 05. 2014 žalovaný poskytol žalobcovi bezúčelový úver vo výške 1200,- Eur za nasledovných podmienok: počet splátok 60 po 39,97 Eur, termíny splatnosti splátok 15. deň v kalendárnom mesiaci, lehota splatnosti 60 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci, ročná úroková sadzba 23,23 %, RPMN 26,1 %, priemerná hodnota RPMN 25,82 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 2.050,20 Eur.

11. Neoddeliteľnou súčasťou zmlúv sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej „ÚP“). V súlade s ÚP žalobca požiadal o predčasné splatenie úverov zo zmlúv 1 až 4, s čím žalovaný súhlasil listami zo dňa 30. 07. 2014 (č.l. 10, 37, 73). Následne žalobca úvery predčasne splatil dňa 05. 08. 2014, kedy na zmluvu 1/ doplatil 354,05 Eur, na zmluvu 2/ 695,30 Eur, na zmluvu 3/ sumu 797,54 Eur a na zmluvu 4/ 1 200,19 Eur, čo mal súd preukázané z predložených listín.

12. Na základe zmluvy 5 zo dňa 25. 09. 2014 žalovaný poskytol žalobcovi bezúčelový úver vo výške 2 900,- Eur za nasledovných podmienok: počet splátok 72 po 73,73 Eur, termíny splatnosti splátok 15. deň v kalendárnom mesiaci, lehota splatnosti 72 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci, ročná úroková sadzba 22,62 %, RPMN 25,4 %, priemerná hodnota RPMN 16,81 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 5 308,56 Eur.

13. Na základe zmluvy 6 zo dňa 19. 05. 2015 žalovaný poskytol žalobcovi bezúčelový úver vo výške 2 000,- Eur za nasledovných podmienok: počet splátok 60 po 55,70 Eur, termíny splatnosti splátok 15. deň v kalendárnom mesiaci, lehota splatnosti 60 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci, ročná úroková sadzba 22,36 %, RPMN 25 %, priemerná hodnota RPMN 16,33 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom (bez platieb za doplnkové služby) 3 342,- Eur. V rovnaký deň zároveň zmluvné strany uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy žalobcu pre prípad oneskorenia sa so splácaním úveru zo zmluvy.

14. Na základe zmluvy 7 zo dňa 16. 08. 2016 žalovaný poskytol žalobcovi bezúčelový revolvingový úver s výškou úverového rámca 800,- Eur pri ročnej úrokovej sadzbe 31 %, odplate 31 %, s mesačnou splátkou 26,38 Eur, RPMN 35,8 %, priemernou RPMN 23,94 %, termínom splatnosti splátok 20. deň v mesiaci a celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom 934,33 Eur.

15. V deň uzatvorenia zmluvy 2/, 3/ zároveň zmluvné strany uzatvorili rozhodcovskú zmluvu, v zmysle ktorej žalujúca strana je oprávnená na výber prejednávania a rozhodnutia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v právnych vzťahoch vyplývajúcich z uvedených zmlúv, alebo súvisiacich

s nimi, v rozhodcovskom konaní pred Bratislavským rozhodcovským súdom alebo pred všeobecným súdom.

16. Zo skutkových tvrdení v žalobe nevyplýva, že by žalobcovi boli vykonávané zrážky zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, uzatvorenej k zmluve 6/.

17. Predmetom sporu je určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverov poskytnutých žalovaným žalobcovi zo zmlúv 1- 7 a vydanie bezdôvodného obohatenia titulom plnenia bez právneho dôvodu.

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. je zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 9 ods. 1 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

21. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 31. 03. 2015, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:
f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

22. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2016, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

j) odplatu podľa osobitných predpisov,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

23. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

24. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení do 31. 03. 2015 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

25. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení do 31. 12. 2016 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

26. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení do 31. 12. 2016 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

27. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv (ďalej „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

28. Podľa § 52 ods. 2 veta tretia OZ, v znení účinnom od 01. 05. 2014, na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

29. Podľa § 53 ods. 1, 2 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

30. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

32. Podľa § 44 ods. 1, 2 OZ, zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu. Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

33. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

34. Podľa § 41 OZ, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

35. Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

36. Podľa § 107 ods. 1, 2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

37. Podľa § 137 CSP písm. d) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

38. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., v znení účinnom od 01. 01. 2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

39. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

40. Súd považoval za nesporné, že sporové strany uzatvorili v období od 08. 12. 2010 do 16. 08. 2016 sedem úverových zmlúv. Ide o spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 a nasl. OZ, keďže žalovaný ako dodávateľ konal pri ich plnení a uzatváraní v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (§ 52

ods. 3 OZ) a žalobca ako spotrebiteľ - fyzická osoba nekonal pri ich uzatváraní v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 53 ods. 4 OZ). Zároveň sa predmetné zmluvy považujú za zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. Taktiež bolo nesporné (§ 151 ods. 1 CSP), že na základe týchto zmlúv žalovaný vyplatil žalobcovi peňažné prostriedky v celkovej výške 10 934,96 Eur, pričom žalobca dňa 05. 08. 2014 predčasne splatil úvery zo zmlúv 1- 4 a prestal splácať úvery zo zmlúv 5-7 s dlhom na istine 1 299,47 Eur, pričom v záujme právnej istoty sa domáha určenia úverov za bezúročné a bez poplatkov v zmysle § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. pre absenciu obligatórných náležitostí zmlúv.

41. Sporným zostalo, či jednotlivé zmluvy obsahujú obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., či úvery sú bezúročné a bez poplatkov, existencia prípadného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného a či nárok na jeho vydanie nie je premlčaný.

42. Súd preskúmaním zmlúv 1/, 2/, 3/ dospel k záveru, že majú písomnú formu, avšak neobsahujú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/, j/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení do 31. 03.2015. Pokiaľ ide o termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, súd má za to, že pri zmluvách uzatvorených do 30. 04. 2018 (novela zákona o spotrebiteľských úveroch č. 297/2017 Z.z. účinná od 01. 05. 2018/ musí byť tento údaj uvedený zrozumiteľne a stručne dátumovou špecifikáciou konečnej splatnosti úveru. Bremeno neuvedenia tohto údajá nesmie byť prenášané na spotrebiteľa s tým, aby si tento údaj odvodil výkladom z inej náležitosti zmluvy. RPMN je v zmluvách uvedená údajom od do, teda absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. Pokiaľ žalovaný oponuje, že žalobcovi bola presná výška RPMN oznámená následne podľa dátumu poskytnutia úveru, uvedené nepreukázal. Z predložených listín vyplýva, že presná výška RPMN bola žalobcovi oznámená len pri zmluve 1 (30,3 % - č.l. 9 spisu), avšak nie v správnej výške, pretože kontrolným výpočtom pri zadaní vstupných údajov v zmluve (výška úveru 2 200,- Eur, pravidelná splátka 80,94 Eur, doba splácania 48) predstavuje RPMN 36,26 % a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 3 885,12 Eur (oproti 3 611,52 Eur v zmluve). Práve RPMN je pritom jednou z najdôležitejších náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere z pohľadu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré by mal spotrebiteľ uhradiť (§ 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z.). Zákonodarca v záujme ochrany spotrebiteľa určil, že v zmluve musia byť zároveň uvedené všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, čo v tomto prípade splnené nebolo. Pokiaľ ide o náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov pravdou je, že zmluvy obsahujú iba sumu mesačnej splátky bez toho, aby bolo zrejmé aká časť mesačnej splátky je určená na úhradu istiny, aká časť na úhradu úrokov, prípadne poplatkov, avšak uvedené rozlíšenie sa v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22. 02. 2018 nevyžaduje.

43. Súd ďalej kontrolným výpočtom zistil, že v zmluve 4/ je nesprávna RPMN v neprospech spotrebiteľa (26,1 %), aj celková čiastka splatná spotrebiteľom (2.050,20 Eur), keď pri výške úveru 1 200,-Eur, počte splátok 60 á 39,97 Eur, predstavuje RPMN 36,53 % a celková čiastka splatná spotrebiteľom 2 398,20 Eur.

44. Súd preskúmaním zmluvy 5/ zistil, že má písomnú formu, avšak obsahuje neúplné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. i/, j/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení do 31.03.2015. Je v nej uvedená úroková sadzba, ale nie podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná; a je v nej údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) ale nie predpoklady použité na výpočet RPMN.

45. V zmluve 6/ absentuje termín konečnej splatnosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ (viď bod 41 odôvodnenia) a obsahuje nesprávnu RPMN (kontrolným výpočtom pri úvere 2000,- Eur, výškou splátky 55,70 Eur, dobou splácania 60 mesiacov predstavuje 24,86 % oproti 25 % v zmluve), t.j. ako keby tento údaj podľa § 9 ods. 2 písm. j/ nebol uvedený.

46. Zmluva 7/ obsahuje nesprávnu RPMN, resp. predpoklady pre jej výpočet, pretože ak má byť úver 800,- Eur uhradený za 12 mesiacov, nemôže byť splátka 26,38 Eur ($x 12 = 316,56$ Eur), t.j. pretože by za dohodnutú dobu nebola splatená ani istina. Ani celková čiastka splatná spotrebiteľom nemôže byť 934,33 Eur pri čerpanom úvere 800,- Eur a odplate 31 % (31 % z 800 je 248,- Eur, t.j. celková čiastka 1 048 Eur).

47. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že poskytnuté úvery sa považujú za bezúročné a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012 v prípade zmlúv 1/, 2/, v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/, resp. písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 31. 12. 2016 v prípade zmlúv 3/ až 7/.

48. Konanie o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov je konaním podľa § 137 písm. d/ CSP, v zmysle ktorého je určovací žaloba ohľadom právnej skutočnosti prípustná len vtedy, ak to ustanovuje osobitný predpis (a nevyžaduje sa naliehavý právny záujem). Ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje spotrebiteľovi domáhať sa pred súdom určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou, a teda takáto žaloba je prípustná. Súd potom vyhovel žalobe v časti pokiaľ sa žalobca domáhal určenia, že úvery zo zmlúv č. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, sú bezúročné a bez poplatkov.

49. Zároveň súd dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva zo dňa XX. XX. XXXX D. O. E. XX. XX. XXXX uzavretá medzi stranami sporu je neplatná. Rozhodcovská zmluva bola síce uzatvorená ako samostatná zmluva, avšak súčasne so zmluvami 2, 3. Aj keď na prvý pohľad výslovne neurčuje ako jediný orgán majúci právomoc riešiť spory z predmetnej úverovej zmluvy rozhodcovský orgán, ale dáva možnosť výberu medzi rozhodcovským súdom a všeobecným súdom SR (tzv. nevýhradná rozhodcovská zmluva) je zrejme, že takouto formuláciou chcel žalovaný ako dodávateľ a tvorca obsahu rozhodcovskej zmluvy (ktorú žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť) zamedziť tomu, aby rozhodcovská zmluva bola považovaná za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) OZ. Zakotvenie alternatívneho spôsobu riešenia sporov je len formálne a nepredstavuje faktickú, skutočnú možnosť spotrebiteľa vybrať si iný spôsob riešenia sporov ako v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovskú zmluvu nemožno považovať za individuálne vyjednanú zo strany žalobcu, hoci bola vypracovaná ako samostatná listina, text zmluvy bol vopred pripravený žalovaným a žalobca nemal možnosť obsah zmluvy ovplyvniť a preto rozhodcovská zmluva predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. r) OZ, ktorá je podľa § 53 ods. 5 OZ neplatná (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/390/2016 zo dňa 23. 01. 2018 vo veci iného veriteľa).

50. Vzhľadom na právnu fikciu, podľa ktorej sa poskytnuté úvery považujú za bezúročné a bez poplatkov, je plnenie prijaté žalovaným od žalobcu nad rámec čerpaných prostriedkov plnením bez právneho dôvodu a teda ide o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré musí vydať (§ 451 ods. 2 OZ). Nebolo sporné, že žalobcovi boli zo zmlúv 1 - 4 žalovaným vyplateného peňažné prostriedky vo výške 5 200 Eur, zaplatil o 2875,85 Eur viac, pričom k ukončeniu zmlúv došlo dňa 05. 08. 2014 predčasným splatením úverov žalobcom. Taktiež nebolo sporné, že žalobca čerpal zo zmlúv 5 - 7 celkom 5734,96 Eur, uhradil 4 435,49 Eur, preto dlh na istine predstavuje 1 299,47 Eur. Žalobca sa v konaní domáhal titulom bezdôvodného obohatenia zaplata sumy 1 576,38 Eur (rozdiel bezdôvodného obohatenia zo zmlúv 1 - 4 a dlžnej istiny živých úverov).

51. Súd žalobu zamietol v časti bezdôvodného obohatenia z dôvodu premlčania tohto nároku, na námietku žalovaného (§ 101 OZ). Pri premlčaní práva na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia je zákonom ustanovená kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna - dvojiročná (§ 107 ods. 1) a objektívna (§ 107 ods. 2), ktorej dĺžka je určená rozdielne podľa charakteru získania bezdôvodného obohatenia (3 roky pri nedbanlivosti, 10 rokov ak ide o úmyselné konanie). Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Naproti tomu, začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je určený okamihom, kedy skutočne (fakticky) došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia (Ro NS ČR sp. zn. 30Cdo 2758/2006 z 14. 08. 2007, Ro NS ČR 33Cdo 1864/2000 zo dňa 30. 05. 2001). Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna (viď uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/169/2017 z 10. 01. 2018). V danom prípade boli úvery zo zmlúv 1-4 žalobcom predčasne uhradené dňa 05. 08. 2014, kedy začala plynúť objektívna 3-ročná aj subjektívna 2-ročná premlčacia doba. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola doručená na súd až dňa 06. 03. 2018, stalo sa tak po uplynutí premlčacej doby, preto súd uplatnený nárok titulom bezdôvodného obohatenia nemohol priznať a v tejto časti žalobu zamietol. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že v danom prípade je nutné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu podľa § 107 ods. 2 OZ. Občiansky zákonník podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej

úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Zavinenie podľa §15 Trestného zákona je vybudované na dvoch zložkách - vedomostnej a vôľovej. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O priamy úmysel ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne, že ho získať chcel. O nepriamy úmysel ide ak ten, kto sa na úkor iného obohatil, vedel, že svojím konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzrozumený. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie by bolo nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Skutočnosť, že žalovaný chcel získať odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver podľa názoru súdu sama o sebe nedokazuje jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenie (rovnako napr. rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/267/2016 zo dňa 10. 11. 2016).

52. Vzhľadom na rovnaký úspech sporových strán (žalobcu 50 % v časti určenia úverov za bezúročné a bez poplatkov, žalovaného 50 % v časti bezdôvodného obohatenia) súd v zmysle § 255 ods. 2 CSP rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 125 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.